

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/3 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/3 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Popoalei Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumere și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Maiu.

Sibiu, 2 Maiu n.

De ieri sântem în plină primăvară. Căldura ne anunță luna lui Maiu, și firea, îmbrăcată în flori și frunze verzi, confirmă datele științei timpului.

Câte gânduri nu deșteaptă în mintea gânditoare acest dat. Câte sentimente nu se trezesc în inima, care simte!

A avut și poporul nostru o zorire de primăvară. I-s-a arătat și lui un colț azuriu din imperiul libertății, după care a aspirat, prin veacuri nouoase și după cari și acum aspiră cu o sete arzătoare.

Peste câteva zile va fi 15 Maiu.

Zi într'aurită între zilele istorice ale vieții neamului românesc. În decursul anilor ea a fost sârbată cu căldură, ca zi de glorie pentru trecut și ca garanția unui sigur viitor mai fericit.

În fiecare an a tresărit măcar odată, ca la un cutremur general de suflete, poporul nostru asuprit, și asta a fost întotdeauna la 15 Maiu.

Într'un gând și o simțire ne găsim cu toți odată măcar în an: la 3/15 Maiu.

Atunci deosebirele mici dispăreau, și patimile mari amuțiau; și urile se înecau adânc în suflete și peste toți și peste toate se ridica, regina suverană: *insufletețirea națională*, cu pietate față de trecut și cu nădejdi vii spre viitor.Ori-câte miserii ar roade la internul vieții noastre și ori-cât de multe ar fi imperfecțiunile fatale legate de o societate, care acum se desvoaltă, care acum se formează, totuși în această zi mare a poporului nostru, întreaga societate românească se găsea strins unită și solidară într-o prăznuire în mod cuvenit această *unică sârbătoare națională*, care are încă un farmec efectiv asupra noastră a tuturor.

În estan această zi — așa de apropiată deja — câștigă o importanță îndoită și înzecită. Sânt 50 ani, o jumătate de secol, de când ea s'a înscris în fastele poporului nostru, într'un timp, care constituie o epocă în viața tuturor popoarelor Europei, în viața omenimei întregi.

Și acum, când toate popoarele Europei au sârbat și sârbăază, splendid și impunător, zilelor lor din cea glorioasă epocă, noi, ca oameni și ca Români, nu ne putem sustrage de sub această datorință imperativă, ce ni-o impune timpul și demnitatea noastră proprie.

Ar fi să ne renegăm trecutul, să ne renegăm firea și să ne condamnăm înșine la moarte morală, dacă am gândi măcar la desertare, fie printr'o neglijență lășătoare, fie printr'o substragere lașă, fie printr'o fugă rușinoasă.

În fiecare an am ridicat inimile noastre în fața acestei zile mari, și în fiecare an am adus prinosul nostru cel mai curat idealului ce se leagă de ea.

Cu atât mai virtuos vom face-o aceasta acum, când ea ni-se arată prin strălucirea ce i-o dă un semi-secol, strălucire consfințită de suferințele și sbuciumările noastre, a unui întreg popor, în decursul alor 50 de grei și nenorociți ani.

A fost — nu-i vorbă — o funeșă fatalitate pentru noi Români, ca tocmai în timpul din urmă, când atâtea preljuri reclamau manifestarea noastră mai impunătoare să fim paralizași așa de grozav, nu numai de dușmanii noștri declarați, ci chiar de miseriile noastre mari, de schimbările la față, ce s'au produs în siml nostru.

Pare-că anume a fost pregătită această fatală slăbiciune.

Era mileniiu maghiar, un prilej de o importanță extraordinară, și ne-a găsit sfâșiați cum n'am mai fost poate, incapabili de a ne manifesta cum ar fi trebuit.

Și au urmat alte evenimente mari, istorice și hotărâtoare pe timpuri îndelungate înainte. A urmat visita Monarhului nostru la București, visita Regelui român la Budapesta, cu și mai frumoasă decorare a lui Jeszenszky, apoi nesfârșitul șir de atentate ale maghiarilor.

Toate au trecut peste noi, și noi încătușați de mâni și de picioare, reduși la număr, decepționați, intrigați din două părți, și încurcați în atâtea miserii, de abia am putut da câte un țipet de durere, ori un strigăt de protest.

Acum vine 15 Maiu, cu toate celele această zi istorică ne impune să facem.

Acum deci, trebuie să ne încordăm toate forțele, să ne adunăm toate puterile, să ne unim cu toții într'un suflet și o simțire, ca să facem totul ce memoria și aniversarea semi-seculară a anului 1848 ne impune într'un mod absolut și imperativ.

Trecutul și derutele lui, experiența tristă ce am făcut, să ne fie de învățură! Acum să ne reculegem, să ne dăm seama, să ne înălțăm inimile și să ne deschidem sufletele pentru tot ce trebuie să facem.

Acum nu e vorbă de dușmani, e vorbă de noi înșine! Nu e vorbă de manifestațiuni contra guvernului ori a dușmanilor noștri politici, ci de manifestațiuni pentru noi, pentru trecutul nostru, pentru eroii și martirii noștri de acum jumătate de secol!

E vorba pur și simplu de demnitatea noastră proprie, ca oameni, ca Români, ca popor.

Și astfel nu mai poate încăpe nici o îndoială și nici o discuție asupra datoriei noastre categorice.

Sibiu, 2 Maiu n.

Un ministru maghiar în — faliment. În ultima ședință a dietei din Budapesta, s'a anunțat cu răceală obicinuță că contele *Fesztetich Andor*, deputat liberal și fost ministru de agricultură, și-a depus mandatul. Dieta liberală a primit cu aceeași răceală acest anunț, după care se ascunde un *negru și caracteristic capitol* din cartea vieții publice a Ungariei.Deodată cu contele *Fesztetich* și-au mai depus mandatul doi deputați liberali.

Ambii au fost denumiți la oficii înalte, cari sânt incompatibile cu mandatul de deputat.

Care este însă *motivul* contelui *Fesztetich* fostul ministru maghiar, pentru a se desface de dietă? Cu totuși altul: a faliment și l-a ajuns un faliment grozav, material și moral, care e totodată și falimentul sistemului politic maghiar.

Eată ce ne spune „Bad. Hirlap”:

La 20 Aprilie a fost vândută la licitație o moșie a contelui *Fesztetich* cu 211.000 fl. Creditorii, cari au cerut licitațiunea, aveau pretensiuni de 581.243 fl. Printre creditorii sânt vre-o zece bănci, și o mulțime de Jidani: *Markbreit, Kramer, Rechnitz, Raiaer, Löwenstein, Stern, Reichenfeld, Schapring, etc. etc.* Se vorbește însă, că afară de cei numiți mai sânt mulți alți creditorii, și suma pasivelor trece peste 2 milioane.

Contele maghiar era, câțiva ani înainte, bogat, foarte bogat. Nu-i lipsia nimic, din ceea-ce poate da cuiva norocul. Până în 1892, când s'a făcut deputat, a și fost foarte mulțumit. Atunci însă, când a intrat în politică, s'a apucat de afaceri, de „geschäft”.

În Iulie 1894 a fost numit ministru de comerț, și a rămas până în Noiembrie 1895.

La 15 Iunie 1895 s'a sancționat legea, prin care s'a acordat concesiunea pentru trenul vicinal „Győr—Veszprém—Dombóvár”. Concesionar numit era un *Jidan, Széll Kálmán*; concesionarul faptic însă era *ministru* de agricultură contele *Fesztetich*, consilier intim al M. Sale, decorat cu marea cruce a Coroanei de fer.

În loc de politică el a făcut întreprinderi; în loc să îmbunătățească starea economică a țării, el a căutat să acumuleze bogății

peste bogățiile sale. Dar n'a reușit. Afacerea va fi adus ceva Jidanului maghiarizat *Szél*, dar pe contele maghiar l'a îngropat de viu. Avere, nume, credit, și cine știe încă ce, — totul e pierdut. A ajuns pe mâna usurarilor, cari spre a-și acoperi usura ilegală, îi dădeau bani sub titlul de vestminte. Astfel se citează un palton cu 3500 fl.

L-au și îmbrăcat, de acum îl pot expune, spre a ilustra sistemul politic din Ungaria.

Uniunea Ardealului. Faptul, că Maghiarii din Cluj vor să prăznuiască aniversariul *silniciei ne mai pomenite*, cu care s'a votat „uniunea” Ardealului la 1848, — dă prilejul oficiosului *P. Lloyd* să mediteze asupra *ununei Ardealului*.Autorul articolului încearcă un riscat joc de *echilibristică*. Constată pentru Maghiarii, cari au sforțat uniunea, că au făcut un act ce isvoră din *„pătrunderea clară a intereselor națiunii maghiare și ale statului național maghiar”*, și de altă parte susține, că uniunea ar fi reușit foarte favoritoare și pentru Nemaghiarii din Ardeal.Cât pentru partea primă, i-o concedem lui *P. Lloyd*; el va ști mai bine ce foloase are elementul maghiar din actul de silnicie, ce a săvârșit. Cât pentru partea a doua însă, să ne concedă a-i spune, că nu-i competent să vorbească. Asta noi, naționalitățile nemaghiare o știm mai bine.**Echou din Franca.** E curios de tot cum apreciază strășăpătatea conflictul, ce de fapt există între Austria și Ungaria cu privire la reînnoirea pactului. Nu numai se constată, că Austria capitulează înaintea *Ungurilor*, ci se mai întreață, că oare mulțumi-se vor Ungurii cu triumful? și oare rămân-vor liniștiți?

Eată ce scrie „Figaro” în nrul dela 26 Aprilie:

„Acordul atât de dorit întru reînnoirea compromisului care regulează relațiunile financiare și economice a amânduror porțiunilor din monarhie a fost în fine încheiat (?) și în camerele din Viena și Budapesta s'a dat cetire proiectelor care îl consacreză (?). *Caracterul acestui document poate fi definit în următoarea frază: este capitularea Austriei dinaintea pretențiunilor ungurești.*”„Era mai întâiu chestiunea de a se fixa cotitatea participării a fiecărei din cele două țări la cheltuielile comune ale monarhiei. Proporțiunea actuală datează de 30 de ani. A fost fixată în 1867, adică atunci când dl de Beust imagină noul sistem al dualismului: 70% pentru Austria și 30% pentru Ungaria. *Cum însă Ungaria s'a îmbogățit și Austria a sărăcit, Austriacii scotesc că în toată dreptatea n'ar mai trebui să plătească decât 57% din cheltuielile comune, pe când Ungurii ar trebui să plătească 43%.* Aceștia au consimțit să ridice cotitatea lor dela 30% numai la 31.50%, și cum de îndată-ce s'au contrariat ei iau o atitudine amenințătoare, Austriacii au cedat.„Deasemenea au mai cedat și asupra chestiunii cu mult mai importante a relațiunilor economice și vamale dintre agricultorii și industrialii din amândouă părțile *Leithei*. Agricultură ungurească primește un tratament de favoare și se socotește la milioane scutirii de sarcine de care va beneficia.

„Capitulare mai e și în ce privește banca națională. Ungurii cari nu participă în realitate la afacerile acestui stabiliment decât cu un quantum foarte restrins, au putut o situație privilegiată.

„Nu este cu puțință ca acest proiect să fie adoptat fără amendament și mai cu seamă fără protestare din partea reichsrath-ului din Viena. Dar dacă nu e votat de camere, va fi promulgat prin decret.

„Fi-vor mulțumiți Ungurii? Rămân-vor cel puțin liniștiți? Danis Guilbert.”

Din Maramureș.

— Scrisoare particulară a „Tribunei”. —

Marmația, 27 Aprilie, n.

Alegerea de vicecomite. — Dr. Ioan Mihályi. — Slăbiciunea unora. — Tăria celor probați. — Momente îndăptătoare.

Scriitorii juridici maghiari numesc comitatele bastioane ale libertății publice și constituțiunile de stat. O ironie la adresa comitatelor.

Nu trece festivitate națională, unde Maghiarii cu focul unei mândrii demne de cuceritorii lumii, să nu accentueze libertatea, egalitatea și frățietatea. O batjocură, o defaimare a acestei treimi moderne, pentru al cărei triumf a curs atâtea sânge și s'au jertfit generații întregi.

...Desigur, că aceste gânduri se perindează prin mintea ori-cărui adevărat Român din Maramureș, când privește rezultatul alegerii de azi.

Doi au fost candidații la scaunul de fruntaș și conducător al administrațiunii comitatense. Unul impus oare-cum prin meritele câștigate în timp mai lung de un pătrar de veac pe terenul administrativ, dar impus și prin capacitatea și aparatul științific, de care dispune, înșușiri, cari sânt recunoscute de întreg publicul marmațian fără deosebire de neam și colorit politic. Acest candidat a fost Dr. Ioan Mihályi.

Când știrea despre moartea vicecomitei lui Kutka s'a lăit în comitat, din toate părțile se vorbea, că e necesară mâna de fer, caracterul ferm, conștiințiositatea și știința dlui Dr. Mihályi, pentru-ca să scape Marmația din halul în care se află. Căci lumea se îngrozise de falimentul băncii Marmațiene, care a sgduit toate păturile societății; inima publicului a tresărit de fiori, când s'a lăit vestea, că pe regretatul Kutka l'a fugărit la moarte, institutul „Népbank”, pe care îl vedea pe marginea prăpastiei și care azi e sub concurs, dând o nouă strășnică lovitură stărei miserie economice a populațiunii dela noi. Se simțea în fruntea administrațiunii trebuința unui om crescut în mijlocul poporului, care știe păsurile lui, — îi înțelege limba, cunoaște leacul rănilor lui și are puterea morală de a le sana. Români în frunte cu rev. domn vicar T. Bad, B. Jurca, M. Pavel, Dr. Mariș și alții, au înțeles acest moment și au făcut totul pentru susținerea candidaturii dlui Dr. Ioan Mihályi.

Dar...

Guvernul din Budapesta se înfiozează de bărbăți, cari țin la caracter, limbă și națiune nemaghiară. Cum? În fruntea unui comitat poliglot ca Marmația se stee un om, care nu numai că în familia sa cutează a-și cultiva simțul național și a vorbi limba maternă, dar care chiar în programul trimis membrilor congregațiunii comitatense are îndrăzneala să zică că: *„libertatea gândirii dorește să și-o păstreze și pentru viitor, stămează pe ori-și-cine după caracterul său, stămează sinceritatea convingerilor în ori-și-cine”,* care nu se aștepta a sfârși, că „până unde se găsește date istorice, teritorial comitatului nostru a fost locuit de diferite naționalități, cari în decurs de secol au trăit în pace unele cu altele; cel-ce ar vră să desbrace pe unul sau pe altul de caracterul său național, nu numai că ar face o încercare fără nici un folos, dar s'ar pune în contradicție cu legile fundamentale ale țării și ar tulbura liniștea poporațiunii.”

„Cum e la noi Maghiarul, astfel e Românul, astfel e Ruteanul; fiecare își iubeste patria desinteresat, fine cu tenacitate la pământul, legea și limba străbunilor săi; cum e la noi Românul, astfel sânt și eu, ca unul, care cu cei mai mulți sânt în legătură familiară și simțese la fel cu toți, fie în bine, fie în rău.”

Aceste cuvinte de program au tulburat mintea guvernărilor noștri și fișpanul Marmăției, baronul *Rosner*, a căpătat ordin, ca ori-cine să fie vicecomite, dar *Mihályi* nu.

Dacă alegătorii maghiari, conduși de un șovinism, care contracarează ori-ce judecată sănătoasă și imparțială, care nu cunoaște merite reale, nici capacitate, este un fapt explicabil cel puțin din punct de vedere psihologic. În fine pentru ei e destul un „Atilla”,

un simț exclusivist maghiar, pentru-ca să creeze competență la ori-și-ce.

Imi tremură înec condeii în mână, când sânt silit să descriu ținuta acelor de un sânge cu noi.

Nimic nu jignește inima unui om mai adânc, ca experiența unei opuneri din partea acelor, pentru cari a muncit o viață întreagă și pentru a căror ridicare și-a consacrat totul ce se poate numi interes personal și dor de recompensă.

Dl Mihályi a știut bine, că față de ingerențele puterilor zilei un rezultat favorabil Românilor nu va pute obține; a avut însă firea speranță, că față de aceste neomenoase ingerențe publicului român va avea tăria și independența morală de a se prezenta unit la urnă, și prin manifestarea voinței sale solidare, va impune compatrioților noștri convingerea, că *luptei ridicate contra poporului român sânt gata să se opună ori-și-când.*Patea să observe ori-și-cine, că Maghiarii din comitat scăpând de Ruteanul *Kutka*, care li-s'a impus prin capacitatea sa, și împotriviindu-se alegerii dlui Mihályi, care tot prin merite și capacitate și-a format titlul de competență la primul fotoliu al administrațiunii comitatense, pentru Români și Ruteni s'a sfârșit speranța de a mai pute influența mersul afacerilor publice.

Astăzi însă, când faptele au înlocuit speranța, stăm în fața unor acte, cari au deșosat mult cinstea și prestigiul celor 70 mii de Români dela noi, căci Maghiarii cu drept cuvânt, durere, ne pot spune franc, că înșiși Români au fost contra alegerii unui vicecomite de Români. Din aproape o sută de membri români ai congregațiunii comitatense, abia 56 și-au dat votul pentru candidatul român, între cari sânt de a se socoti și câțiva Ruteni și 2—3 Maghiari, cari nu confundă nepatriotismul cu afirmarea caracterului român.

Dacă celor trei protopretori români, *P. Mihalca, S. Pop* și *S. Rednic*, li-s'a demandat să susțină candidatura oficioasă a calvului *Lator Sándor*, chiar admitând slăbiciunea egoistă de a-și teme interesele individuale, nici decum nu li-se poate ierta *servilismul și rivaia de cortezire* cu care au silit pe toți votanții subalterni din cercul lor să și calce convingerea, și nu li-se poate ierta faptul, că chiar puținii viriliți țărani români i-au adus cu de-a sila — abuzând de neștiința lor — se voteze contra unui om din sinul lor!Ori-cât mă gândesc la toate împrejurările posibile, cari pot determina voința unui om, nu vîd reon în poziție luată de dl *S. Csiply* și *Dr. Iosif Pop*, juri de tribunal, oameni independenți, de ale căror sentimente nobile românești eram convingiți cu toții, dar această platonică idee ne-a dispărut, vîzându-i în tabăra dușmanilor noștri.

Se vede că e ușor a nutri convingeri ascunse, dar caracterizarea oamenilor se face pe baza faptelor, și fapturi în cazul de față nu ne dă o iconă favorabilă acestor doi domni! Unde-i românismul? Unde-i concepția intereselor generale române?

Eu neg, că dl Dr. I. Pop nu și-ar fi dat seama de marea deosebire de poziție și influență ce există între vicecomite și un președinte de sedre orfană. Avansarea cumanatului sau la presidenție nici pe departe nu constituie nici măcar umbra unui interes general pentru noi. Când însă în fruntea administrațiunii stă un om de ai noștri, pentru întreg românismul, nu numai de aici, dar și din alte părți, este un avans. Ear mărimea sufl-tor se măsoară cu cumpăna jertfălor aduse pe altarul intereselor comune.

Trebuie să știm cu toții, că dacă scapi odată terenul de sub picioare e foarte greu, ba poate imposibil de a-l recuapa. Trebuie să ne gândim și la generațiile viitoare, la tinerii cari se ridică azi din popor, ca să nu le scriem iluzile, ca să nu le sădim în suflet bucuriama servilismului și a dajosirei pe toate terenurile.

Nu-i vorbă de învingere reală, dar trebuie să considerăm înălțarea morală, care ar fi rezultat din solidaritatea noastră și care ar fi fost o dovadă eclatantă înaintea ori-și-cui, că voința noastră comună nu se poate desconsidera.

Ce iluzii să-și facă însă lumea românească despre noi, când și o parte din profeții noștri, ca *Ioachim Făt, Stefan Anderco, Vasile Ivasco* și *Vasile Iodă*, n'au avut altă

demnitate în inima lor, n'au avut atâta conștiință de sine să judece, că acel *biet popor român*, care i-a ales membri în congregațiunea comitatensă, nu pentru aceea i-a ales, ca să lingă în modul cel mai infam tăierile calvinilor maghiari din Sighet, ci pentru-ca să-l apere când interesele lui s'nt în joc.

Locul unor astfel de slugarnice ființe nu este altarul, nici sala comitatului, ci vre-o casă de sănătate.

Că dl advocat Dr. Kökényesdy, deși om independent și cu vază, a ținut și astă-dată de consult a nu merge alături cu Românii, sinceri și devotați națiunii lor, e un fapt care pentru cei-ce cunosc ținuta și principiile sale, nu a fost surprinzător. Memoria familiei sale nu-l poate hotărî la o activitate în sens românesc, cu atât mai puțin ar fi în stare să-l convertească o observare nevinovată a unei notițe de ziar.

Trec peste persoanele acelea, cari deși cu inima frântă de durere, dar totuși s'au despărțit de mica noastră ceată. Poziția lor e explicabilă. În fine forței superiorilor un ofițier mai mic nu se poate opune. Familia și glia de care s'nt legați îi silesc să se conformeze ordinului, căci altfel nenumărate și canări li-s'ar pune în perspectivă și nu pot... *Iua lumea în cap...*

Bărbații, cari din propria pornire, liberi de ori-ce presiune, conduși de principii mai înalte, s'au adunat în jurul venerabilei persoane a dlui Dr. Ioan Mihályi, privesc fără pasiune la slăbiciunea mulțimei și nici-decum nu le slăbește credința în principiile lor. Adunarea intimă din casina din loc, unde cântările frumoase românești înălțau inimile celor de față, a fost un avertisment la *dreptatea causei*, la *idealul înfrățirii* și la *rămâne vie și neștearsă* amintirea toastelor ridicate cu această ocaziune pentru *solidaritatea națională*, pentru reușita și ajungerea idealului românesc și pentru învingerea libertății gândirii și dispariția ignoranței și întunecului ce domnește.

Cei-ce în momente grele rămân credincioși convingerilor și principiilor unui popor, vor fi încoronați de recunoștința lui, pe care ingerența unor dușmani ai libertății nu o va întuneca. Delamara.

Sinoadele bisericei gr.-or. române.

Sinodul arhidieceșan.

— Raport special. —

Sedința VII. din 18/30 Aprilie.

Se începe la 9 ore a. m. Se acordă concedii deputaților Dr. I. Ivan pe 3 zile și Ios. Pușcariu pe 2 zile și opoziție intrată se transpune comisiunii petiționare.

În chestia interpelării făcută de dep. Aug. A. Nicoară în ședința de ieri și privitoare la trecerile din Dobra și jur, Excel. Sa declară, că nu poate să răspundă în merit, chestia fiind superată prin un conclud anterior al sinodului, în care se cere delăturarea grabnică a tulburărilor.

Deput. Nicoară să declară nemulțumit cu răspunsul și face următoarea propunere:

Veneratul consistor și Excel. Sa este recercat a face pașii de lipsă cât mai în grabă pentru delăturarea tulburărilor din Dobra și jur.

Propunerea însă nefiind spriginită de 5 deputați, nu se tractează și se trece peste ea la ordinea zilei. Dep. Nicoară însuși protest la protocol.

Rapoarte speciale.

Fundațiunea „Ioan Hannia”. Comisiunea organizatoare, prin referentul I. A. de Preda, referază asupra fundațiunii „Ioan Hannia”. Erezii din Sibiul ai răposatului fost director semin. I. Hannia au instituit o fundațiune de 900 fl. în acțiunile de ale băncii de asig. „Transilvania”, cu destinația de a se ajutara din venitele ei elevii seminariali. Fundațiunea este proprietatea arhidieceșii și se administrează prin consistor.

Consistorul în înțelesul acesta a făcut literile fundamentale.

La propunerea comisiunii org. fundațiunea se ia spre știință și literile fundamentale se aprobă.

Stipendii pentru pedagogi. Raportul consistorial, prin care se face cunoscut, că consistorul a redus pe anul curent stipendiile pentru elevii pedagogici dela 60 la 50 fl. creând în loc de 28 stipendii, 34, se aprobă.

Chestia definitivării prof. Dr. Stroiia. Privitor la cererea dată consistorului a profesorului seminarial Dr. I. Stroiia, care a servit 2 ani ca suplent și alți 2 ani ca provisor, pentru a fi definitivat în postul său, — comisiunea organizatoare, deși recunoaște, că dl Dr. Stroiia a făcut ca profesor excelente servicii seminarului, propune să nu se facă abateri dela regulamentul, care pretinde pentru definitivare 3 ani de provisorat și propune în consecință respingerea cererii.

Față de aceasta dep. Dr. I. Blaga propune a se definitiva numitul profesor. Propunerea aceasta e spriginită și de dep. Dr. L. Leményi, dar la votare cade și se primește cea a comisiunii.

Cererea asesorului cons. Moise Lazar înaintată consistorului, pentru a i-se concedie de a-și rescumpăra mai mult de 10 ani la fondul de pensie și care a fost respinsă de către consistor, la propunerea comisiunii se returnează consistorului, îndrumându-se a completa actul și a-și da părerea în chestie.

Zidirea seminarială. Tot comisiunea organizatoare referază prin referentul L. Simonescu, asupra raportului consistorului, prin care se justifică supererogatul de 11 mii fl. cât s'a spesat mai mult preste suma preliminară de 25 mii fl. pentru zidirea nouă seminarială și se arată că trebuințelor învățământului s'a satisfăcut pe un timp mai îndelungat. Basat pe aceste consistorul cere indemnizarea sumei de 11 mii.

Sinodul, la propunerea comisiunii, aflând, că supererogatul e justificat, aprobă raportul și dă indemnizarea cerută.

Dotățiunea protopresbiterilor.

Chestia dotățiunii protopopilor și în legătură cu aceasta chestia încasării sidoxiei, a provocat o discuție mai lungă.

Comisiunea organizatoare, prin referentul P. Cosma raportând asupra propunerii deputatului V. Damian, făcută în privința aceasta, află de justificată neincasarea taxei sidoxiale pe cei doi ani trecuți și propune, ca consistorul să se îndrume a executa, începând cu anul acesta, încasarea taxei sidoxiale și a renunța la cei doi ani trecuți. Se autorizează însă consistorul, ca la cerere să deo veo sinoadelor protopresbiterale a rebonifica pe protopopi pe cei doi ani trecuți, din mijloacele protopresbiteralelor.

Excelența Sa e de părere, ca sinodul să deo indemnizare consistorului pentru o sumă de 5—6 mii fl., ca să se poată ajutara protopopii.

Dep. Sim. Monda face propunerea, ca sinoadele protopopești să fie însărcinate a regula în sfera lor de activitate dotățiunea protopresbiterilor, ear' taxa sidoxială să se statorască cu 2 cr. de florinul de dare și consistorul să roage guvernul a încasa această taxă prin organele sale.

Deputatul Dr. I. Blaga, face un aditament la propunerea comisiunii, în sensul, ca consistorul să se autorizeze a folosi 10 mii fl. din fondul general administrativ, în contul fondului, ce se va crea din taxele sidoxiale, pentru a fi rebonificați protopresbiterii pe cei doi ani din urmă.

La discuția, ce s'a născut asupra acestor propuneri și în decursul căreia s'a accentuat marea însemnătate a posturilor protopopești în organismul bisericeii și înalta chemare a protopresbiterilor, iau parte, afară de propunătorii, deputații Aug. Nicoară, Dumitru Coltofeanu, Vas. Damian, Nic. Ivan și R. Turduiu. În fine se pun propunerile la vot și căzând propunerea făcută de dep. Monda, se primește cea a comisiunii, dimpreună cu aditamentul dlui Blaga.

Rentabilitatea tipografiei arhidieceșane.

Comisiunea financiară, prin referentul Dr. Nic. Vecerdea referază asupra raportului consist. despre rentabilitatea tipografiei și librăriei arhidieceșane, respective alor două puncte din normativul tipografiei, de cuprinsul: 1. Autorii cari au tipărit cărți, se plătească costul tipăririi, și pe credit să nu se mai tipărească decât în cazuri excepționale și 2. În școlile arhid. de regulă să nu se admită, decât cărțile tipărite în tipografia arhidieceșană.

Majoritatea comisiunii propune sinodului primirea acestor puncte; minoritatea însă, reprezentată prin deput. Dum. Comșa, propune, ca să se statorască cașurile, când se pot tipări pe credit cărțile, și să servească de garanță însuși cărțile tipărite până la achitarea speselor, ear' la restricțiunea a doua propune, ca sinodul să poată face excepțiune cu cărți bune, de-ale introduce, deși nu vor fi tipărite în tipografia arhidieceșană.

Dep. Blaga e contra ori-cărei restricțiuni și propune, ca sinodul să-și exprime dorința, ca credincioșii bisericeii noastre să tipărească cărțile în tipografia arhidieceșană.

Mai vorbește în chestie dep. P. Cosma și Dr. L. Leményi, ear' la vot se primește propunerea majorității comisiunii, căzând propunerile dep. Comșa și Blaga.

Cu aceste desbaterile se încheie și proxima ședință se anunță pe 4 ore p. m.

Sedința VIII. din 18/30 Aprilie.

Ședința ultimă, cu care s'a sfârșit sesiunea sinodală. În ea s'au rezolvat propunerile și rapoartele restante în un tempo cam accelerat și s'a votat budgetul consistorului pe 1899.

Eată un raport mai detaliat:

Raportul consistorului plenar despre împărțirea stipendiilor și ajutoarelor votate so-

dalilor și ucenicilor de măestrul din fundațiunea Andronic, la propunerea comisiunii financiare se ia spre știință.

Tot la propunerea acestei comisiunii se dă indemnizare consistorului pentru supererogatele de vre-o 9000 fl. folosite pentru reparaturile făcute la casa consistorului din Piașmică și executarea reparaturilor se aprobă, de oare-ce prin ele s'a ridicat rentabilitatea casei.

Se ia la cunoștință ajutoarele votate din fundațiunea Șaguna, bisericilor și școlărilor din arhidieceșă, mai departe raportul despre starea proceselor arhidieceșane (4 finalizate, 8 în curgere normală) și raportul consistorului despre primirea în mod excepțional la cursul clerical a doi tineri, destinați pentru parohiile Rogojel (tractul Cluj) și Scorei (tractul Făgăraș).

Se revine asupra propunerii dep. Dr. E. Oristea, privitoare la admiterea la cursul clerical și a studenților absolvați ai școlărilor comerciale și se decide a se transpune consistorului spre studiere.

Se admite ca manual de școală cartea *Dogmatica ortodoxă*, de profesorul din Năsăud Pletos și se primește propunerea făcută de Dr. I. Mihai în o ședință anterioară, referitoare la darea bisericească și școlară. În sensul propunerii comisiunii organiz. consistorul se însărcinează a culege datele despre darea ce o dau bisericeii și școlărei credincioșii gr.-orient, fie în bani, fie în naturalii.

Rațiociniile și fondul de asigurare.

Comisiunea financiară, prin referentul Dr. I. Mihai referază asupra rațiociniilor fondurilor și fundațiilor arhidieceșane și a depozitelor la casă. Suma totală este 2,301.351 fl.; în decursul anului 1897 se arată o creștere a fondurilor de 46.304 fl. (capitalizare: 35.596 fl., economii budgetare 7616 și profit de curs la hârtiile de valoare 3092 fl.)

La propunerea comisiunii, rațiociniile în general se aprobă și consistorului se dă absolutor.

Tot la propunerea comisiunii, sinodul decide a se urca *taxa anuală de întreținere* a elevilor seminariali dela 100 la 120 fl. și creștea din fondul „Francisc Iosefin” 12 stipendii noi, de câte 50 fl. pentru clerici. Motivul primului conclud este lipsa de alte venituri la fondul seminarial și necesitatea de a se augmenta fondul, ear' noile stipendii s'au creat din motiv, că la fondul „Francisc Iosefin”, prin capitalizare mai mare ca până acum, se arată o prisosință.

Privitor la crearea unui fond de asigurare a realităților bisericești și școlare, sinodul însărcinează consistorul a prezenta la sinodul viitor un proiect de statut bine studiat, și instituția să se pue în praxă numai după-ce sinodul va aproba statutul și modalitățile recerute.

În privința rațiociniilor parohiale restante și nerevzute, se constată un spor în- spre bine, cu toate, că și acum s'nt multe rațiocinii nerevzute. Causa este lipsa de personal îndestulitor. Senatul episcopesc a cerut dela plen sistemizarea unui post de practicant, cu salariu de 500 fl. și drept de pensiune și avansament, ceea-ce s'a și încuviințat.

Comisiunea financiară află de prea mică dotățiunea, dar' propune a se aproba, rămânând, ca consistorul să fixeze eventual ulterior o dotățiune mai corespunzătoare, ca să se poată aplica o persoană cu calificăție recerută.

Privitor la rațiociniile tipografiei și librăriei și raportul comisiunii tipografice, comisiunea propune a se aproba, ca „Telegraful român” să apară fără „Foia pedagogică”, ca mai înainte, a se încasa, respective a se împrecușta restanțele, a limpezii și încasa pretenșiunea cu fostul manipulant și consistorul a studia chestia, că pentru-ce nu se poate scoate „Telegraful” fără deficit (anul trecut a fost deficit peste 2000 fl.) și părerea s'o prezente la sinodul viitor.

Sinodul primește aceste propuneri, dimpreună cu aditamentul deputatului D. Comșa, ca comisiunea tipografică să specifice la anul în un conspect toate pretenșiunile, ce le are tipografia, arătând care s'nt sigure, dăbii și neincasabile.

Budgetul.

La propunerea comisiunii financiare se primește proiectul de budget, prezentat de consistor, cu două modificări, reclamate de două concluduri din ședințele anterioare, anume spese pentru vizitarea școlărilor (la fondul general administrativ) și noieie stipendii pentru teologi (fondul „Fr. Iosefin”).

Chestii școlare.

La raportul comisiunii școlare se aprobă următoarele cărți pentru școlăle din arhidieceșă:

Carte de citire de I. Popescu, prelucrată de Dr. P. Șpan.

Curs de limba maghiară pentru școlăle populare de Lorand, ediția II.

Se ia la cunoștință raportul consistorului despre caticeții și se primește propunerea deputatului D. Comșa, de a se cere dela ministru ajutor pentru grădini și cursuri de pomărit și a câștiga pădureți, altoi etc. pentru grădini școlare, însărcinându-se consistorul a exopera aceste și a raporta la sinodul viitor.

Raportul comisiunii petiționare.

Comisiunea petiționară prin referentul Augustin A. Nicoară, referază asupra petițiilor și cererilor intrate la sinod. La propunerea referentului, toate petițiile, în număr de 14, se transpune consistorului spre ulterioară rezolvare.

Încheierea sinodului.

Exhaurindu-se materialul de pertractat și comisiunile ne mai având obiecte de raportat, se votează *spesele sinodului* actual, cari fac în sumă totală 1905 fl. 28 cr. (1146 fl. diurne, 388 fl. pentru cuartir, 321 fl. 28 cr. spese de călătorie și 50 fl. spese pentru birou), apoi Excel. Sa constată, că sinodul a lucrat cu succese bune și mulțumește deputaților pentru zelul și interesarea lor, declarând sesiunea de încheiată.

La cuvintele Excel. Sale răspunde dep. Ioan cav. de Pușcariu, mulțumind Exc. Sale pentru conducerea ședințelor.

Ședința ultimă s'a sfârșit la orele 7 de seară.

1848.

Cronica anului.

Arad, 30 Aprilie.

Duminecă în 30 Aprilie s'a ținut adunarea comunității românești, în care după alte lucruri de urgență s'a desbătut rugarea comunității către Episcop. Petițiunea are 6 puncte, între cari e de însemnat al cincilea, în care se cere introducerea limbei române în biserica din Arad, și al șeselea, în care se cere dela Episcop edarea unui circular pe seama clerului, demandând preoțimeii deschiderea minții poporului, ca să vadă frățescul cuget al Maghiarului și să amăgi torul, blăstematul cuget al Sârbilor, față de Români. Episcopul a primit petițiunea, promițând împlinirea celor cerute.

(Gaz. de Trans.)

Bucureava, 30 Aprilie.

La Cernăuți în zilele din urmă s'au întemplat demonstrații. Ca de altă-dată și acum tinerimea a fost capul. Multe ferești au fost sparte, mulți ofițieri amenințați. Spiritul de reformă a intrat și aci.

(Gaz. de Trans.)

Pesta, 30 Aprilie.

Azi s'a ținut prima adunare populară română la Blaj, însă fiindcă s'au prezentat numai 2000, s'a publicat una mai mare pe 15 Mai. Adunarea și-a exprimat mulțumita față de bunăvoința Maghiarilor în butul Sașilor, cari vorbura: „Frați români! Să ne înfrățim și să scoatem din țeară veniturile ungu-rești și săcuiesti.”

(Kerékgyártó: Nev. napok.)

București, 30 Aprilie.

Orașul până acuma e în pace, deși e mare teamă să nu se întemple ceva. Ministrul de interne publică o ordinațiune, în care provoacă pe proprietari să se tocmească cu țerranii atât de apăsați până acum. Proprietarii trebuie să se țină strict de regulamentul edat în acest obiect.

(Org. Lum.)

Praga, 1 Mai.

Azi s'a publicat o proclamațiune subscrisă de foarte mulți, în care s'nt provocați toți locuitorii Austriei, cari s'nt de origine Slavi, să iee parte la marele congres slav, care se va țină în 31 Mai. Congresul va desbata tot ce e folositor pentru Slavi.

(Org. Lum.)

Viena, 1 Mai.

Statele austriace au subternut M. Sale o adresă declarându-se, că uniunea Transilvaniei cu Ungaria nu se poate combina cu sancțiunea pragmatică, și cumcă e foarte stricăcioasă pentru interesele imperiului. M. Sa e rugat a nu concede la nici un cas uniunea.

(Org. Lum.)

Blaj, 1 Mai.

După entuziasmul de ieri orașul pare mort și părăsit, de dimineață. Țerranii cei mulți au plecat de cu noapte spre casă. Inteligenții oboșiți, nu s'au sculat încă. După biserică *Papin*, *Iancu*, *Buteanu* și *Armatu* au mers însoțiți de alții în Seminar, ca să se întrețină cu clericii.

După amezai au plecat la Tūr (comuna vecină) unde își aveau trăsurile, și unde erau sălășuiți Moții din Munți, cari au participat la adunare. Până în Tūr întreagă tinerimea a însoțit pe distinși conducători. A fost o pre-

umblare triumfală, cu ovațiuni entusiaste și cântări eroice, conduse de *Begnescu*, cel mai mare cântăreț. El a înțonat pe drum o cântare nouă, un marș, care începe:

Astăzi cu bucurie
Românilor veniți,
Pe Dragoș în Câmpie
Cu toții-l însoțiți...

Blaj, 2 Mai.

Profesorii dela Seminar au anunțat elevilor porunca episcopului, ca în decursul săptămâni să se facă examenele, pentru-că în această stare agitată nu se mai poate nici propune, nici studia. Examenele teologilor se va țină poimâne.

(M. I. M.)

Silnicia maghiarisărei.

— Noue victime. —

Silnicia practisată de guvernul maghiar față cu Românii și ceialați Nema-ghiari, cari s'nt în slujba statului, a mai cules câteva victime. Și-au mai maghiarizat numele, de slă, ca de bunăvoe, următorii nenorociți slujbași dela căile ferate:

Ioan Ungur (gara Tîrgu-Murășului) și fiul seu Emil, — în „Ugrai”.
Iosif Vancea (gara Brașov) cu fiii sei Iosif, Maria și Berta, — în „Vărădi”.
Ioan Dan, — în „Dani”.
Ioan Blaga, — în „Balog”.
Ioan Dâmbean, cu 3 fii, — în „Dombi”.
Nicolae Săila, — în „Nagy”.
Iosif Modrușan, cu 6 copii, — în „Makói”. (Toți dela gara din Brașov).

Dela alte gări, neindicate s'au maghiarizat:

George Pascu, — în „Sándor”.
Simion Băceanu, — în „Bogyó”.
Vas. Mocan, în „Bányai”.
Ioan Blaga, — în „Kozma”.
George Cămiu, — în „Măte”.
Petru Marcu, — în „Gă”.
Stefan Galoșiu, — în „Gă”.
Onuș Pasov, — în „Sándor”.
Vasile Lăpuște, — în „Lăpoși”.
Mihail Mover, — în „Huszár”.
Vasile Nădășan, — în „Nădasi”. Apoi: Șofron Blanca (gara M.-Sân-Craiu) cu 4 fii ai sei, — în „Balog”.
Ioan Chira (gara Teiuș) cu 2 fii, — în „Király”.

Din're alte naționalități găsim următoarele nume jertfite silniciei de maghiarisare: Iuliu Blonc (gara Mediaș) în „Boér”; Andreiu Seimen (gara Micăsasa) în „Sebesi”; Joh. Fischer (gara Blaj) în „Hársz”; Fr. Flodol (g. Cisteiu) în „Fodor”; Martin Schmidt (st. Cisteiu) cu 7 copii ai sei, în „Kovács”; Jos. Hoprich (st. Micăsasa) în „Bárdos”; Ioan Vrashti (gara Teiuș) cu șapte fii ai sei, în „Vasvári”.

Eată martori clasici, cari pot sta față cu negarea, ce ministrul de comunicațiune a cutezat să facă în dietă!

Rășboinl ispano-american.

La Filippine.

Atențiunea generală s'a îndreptat acum în Oceanul Pacific, la insulele Filippine, de când s'a vestit, că flota americană a plecat într'acolo. După combinații sigure flota americană a trebuit să sosească în apele Filippine ieri, Duminecă. Americanii au intenția să blocheze Manila, ca să ocupe pe Spanioli și aici și să le împartă puterile. Se afirmă, că flota spaniolă de acolo s'a împărțit în mai multe secții și a eșit spre întimpinarea Americanilor. Se poate deci, că aici se va da o luptă decisivă. Puterea flotelor e cam egală, numai căt pentru Spanioli situația e nefavorabilă, că precum în Cuba, așa și în Filippine, Americanilor le-a succedat a intra în legătură cu rășculații contra dominațiunii spaniole.

Astfel din Hong-Kong se anunță lui Times, că ivirea escadrei americane în apele Filippinelor va fi semnalul pentru năvălirea insurgenților asupra Manillei. Cum Spanioli nu pot rezista decât slab, e temere că se vor săvârși mari cruzimi.

Până acum n'a sosit nici o știre despre operațiunile din apele Filippine.

La Cuba

Blocada Cubei continuă. Știrile sosite despre o iminentă bombardare a Havannei s'nt nesigure, și până acum nu se confirmă. Se anunță însă, că Americanii totuși s'au rezolvat a debarca trupe terestre în Cuba. Atacul îndreptat contra fortăreței *Matanzas* încă s'a făcut cu scopul, ca Americanii să explozeze malul Cubei în partea aceasta. Trupele debarcate vor opera împreună cu rășculații și să zice, că numai după-ce se va facepe această acțiune comună, va urma bombardarea Havannei.

Ca introducerea la aceasta, se anunță bombardarea orașului Cardenas. Din Key West, așadar din isvor american, se depeșează ziarului Evening Post, că monitorul Terror și canoniera Machias au bombardat Cardenas, omorând numeroși spanioli.

Bateriile au fost reduse la tăcere după două ore de bombardare. Corăbii n-au suferit stricăciuni.

Din Londra, se depeșează, că în privința debarcării de trupe americane în Cuba, se anunță, că locul debarcării nu va mai fi Matanzas, ci Batarano pe coasta sudică.

Mac Kinley își ascunde cu desăvârșire intențiunile. Când i s-au expus pericolele ce izvoresc din clima Cubei, a răspuns: „Dumnezeu a făcut clima”.

Combiinații.

Despre mersul și desvolțarea operațiilor se fac multe combinații, cari umplu coloanele ziarelor, în locul știrilor pozitive și demne de crezut. De acestea șosec puține de pe malurile mărilor și de pe insulele împrăștiate prin oceane.

Din multe combinații dăm aci părerea corespondenților a două zile de frunte din Washington. Anume corespondenții ziarelor Daily Telegraph și Daily-News la Washington spun că, după toate probabilitățile, nici o mișcare generală a trupelor americane nu va avea loc înainte de toamnă. Cercurile militare nu voesc să cerce o debarcare în sezonul marilor călduri și a ploilor, care poate fi desastros pentru sănătatea trupelor, negrii singuri bucurându-se de imunitate față de frigurile galbene.

Știre de senzație.

Cea mai nouă știre de senzație au iscodit-o ziarele americane, cu deosebire cele din Washington și New-York, cari anunță că litera mari, că împăratul monarhiei noastre Francisc Iosif ajută Spania cu bani și a trimis reginei-regente sume mari pentru sporierea flotei.

În urma acestei știri Americanii sunt înfuriați contra monarhiei noastre și amenințată pe supușii austro-ungari. S'au luat însă măsuri grabnice, ca să se desmintă știrea aceasta falsă. Contele Goluchovsky a îndrumat pe ambasadorul nostru din Washington, Hengelmueller, să declare guvernului Uniunii, că știrea e total falsă.

CRONICĂ

Sibiu, 2 Mai n. 1898

Români și congrua. În ședința dela 30 Aprilie a dieței s'a înaintat și adresa consistenților români gr.-or. din Caransebeș, dată în chestiunea proiectului despre salarizarea preoților. Adresa a fost prezentată de deputatul Szerb.

DI Albert Ghica dela Iași, fiind bun amic cu Don-Jaime de Bourbon, fiul Ducelui de Madrid și cetind prin ziare, că Don-Carlos ar avea intențiunea de a forma o legiune de voluntari, i-a adresat o scrisoare oferindu-i serviciile sale.

Don-Carlos a însărcinat pe contele de Melgar să răspundă dlui Albert Ghica.

Eată acest răspuns:

Bruceolles, 25 Aprilie 1898.

Hotel de Bellevue.

Principe!

A. S. R. Ducele de Madrid primește aci, trimisă din Veneția, amabila voastră scrisoare a data de 17 curent.

A. S. a fost viu mișcat și vă mulțumeste atât de afecțiunea voastră pentru Austrii sau fiu Principele Don-Jaime de Bourbon, cât și pentru nobila voastră dorință de servi sub comanda sa.

Cât timp va dura starea de războiu între Spania și Statele-Unite, A. S. Regală, împărțind grijile tuturor Spaniolilor și neceând nimănui în patriotism, se va abține dela orice act ce ar pute fi exploatat ca o dovadă de diviziune în forțele spaniole.

Dar' dacă împrejurările se vor schimba, S. R. își va aminti cu plăcere, de demeritul vostru atât de leal și spontan și va fi ficit de a vedea alătura cu el precum a avut, este aproape un quart de secol, pe unul din membrii familiei voastre, Principele Albert Ghica, pe care am avut și eu onoarea a-l cunoaște în Spania.

Profit cu plăcere de această ocaziune pentru a vă ruga, Principe, să binevoiți a mi asigurarea înaltei mele considerațiuni. Conte de Melgar.

DI N. Filipescu, condamnat pentru brotul duel cu Lahovary, se zice, că va scăpați cu 1 Maiu st. v.

Hymen. DI Nicolae Fleșar și d-soara sa, Hognhlagan s'au cununat ieri, Duce, 1 Maiu n. în biserica Adormirea Maicii lui din Giurgiu (România).

Brutalitatea maghiarisărei. Invențiunile ce am dat în cauza brutalei silice se face Românilor puși în slujba stăruinței pentru a-i determina la maghiarisarea lui, au aflat puternic ecou în presa noastră. Mai multe ziare au reproduș, în

Intregime, ori în resumat articoli nostri. Scrisoarea jurnului român e reproducă în-treagă de mai multe ziare.

Ne pare bine de interesarea ce ni-o arată frații din România liberă, dar' e trist pentru noi, că va trebui să continuăm cu atari articoli. E nu numai brutală ci și nesfârșită silnicia maghiarisărei.

Manevrele din Ungaria - sudică.

Din Timișoara se știe, că comitele comitatului Timiș, Molnár Victor a plecat la Buziaș însoțit de mai mulți oficiali, ca să inspecteze șoselele și podurile din împrejurime, pe cari se va face circulația trupelor și a suitei Maiestății Sale. Anume șoseana ce duce dela Timișoara la Lugoj spre Buziaș, podul Timișului la Brod și căile, cari pleacă din Buziaș în diferite direcții. Comitele a aflat toate în bună rânduială.

Principele Nichita și Țarul. Știm,

că Țarul a dăruit Muntegrului 30 mii pușți și 25 milioane cartușe. Principele Nichita a adresat o mulțumită lungă la primirea darului, ear' la Paști a trimis principele o nouă adresă de felicitare. Ambele adrese au fost trimise în limba rusească, cum se află publicate în foaia oficială a Muntegrului „Glas Crnagora”, împreună cu răspunsul Țarului. Se vede, că cei doi autocratori de astă-dată nu s'au folosit de limba diplomației, de limba franceză.

Musulmanii din Rusia.

Musulmanii din Rusia sunt nemulțumiți din ce în ce mai mult de soartea ce li-se crează. De curând peste 500 de familii musulmane din guvernamentul Cazan, s'au adresat înaltei Porți, cerând autorizația de a emigra în Turcia și să li-se acorde pămături, căci în Rusia nu mai pot trăi.

Furtună pe Marea-Neagră.

Pe Marea-Neagră băntue o furtună deaproape 2 săptămâni. Din Constanța se scrie ziarelor din București, că marinarii n'au mai pomenit de 10 ani, ca o furtună pe Marea-Neagră să fiină donș săptămâni. Furtuna e atât de primejdioasă încât mare parte din vasele care staționează în porturi nu îndrănesc să ese.

Foamete în Italia.

Din Roma se anunță, că în comunele Palo, Bitonto și Modugno, precum și în Bari s'au iscat erăși mari turburări, din cauză, că s'a urcat prețul pâinei. Gendarmii au folosit armele. Un om a fost omort și câțiva răniți.

Din Maramurș.

Atragem atențiunea cetitorilor la scrisoarea din Maramurș ce publicăm pe pagina I. Dacă un Român, distins și vrednic, a fost doborât de atot puternicia guvernului și ticăloșia unor de ai nostri, cel puțin — ni-se pare — s'a pornit o reacțiune sănătoasă și lămurasă în stul Românilor buni. Dorim ca pornirile bune să se desvolte sistematic și cu energie. Frații maramurșeni sunt priviți cu simpatie de întreg neamul, în nobilele lor încordări de emancipare națională.

Grindină și furtuni.

În Ungaria a fost în mai multe părți torenți uriași și furtuni cu grindină. În Nagy-Surány a fost Vineria trecută un torent cu grindină, care a făcut mari pagube în grădini. În Eger a fost ruptură de nor, asemenea a bătut grindina în podgoriile Aradului și la Șiria, făcând mari pagube în arad.

Casă de alienați în Cluj.

În Cluj se va întemeia un nou spital de alienați. Noul spital va fi zidit după sistemul de pavilioane. Spesele de zidire și întocmire internă se urcă la suma de preste un jumătate milion de florini.

Gendarmi în massă.

La fabrica din Diosgyör muncitorii pregătesc o grevă. Din Miskolcz se depeșează, că în vederea grevei și pentru împedecarea eventualelor turburări au fost comandați la Diosgyör nu mai puțin ca 60 de gendarmi, cari au și sosit acolo. Adevărată năvălire de gendarmi.

Cine nu cunoaște excelentele fabricate,

pe cari parfumăria Melțer le recomandă abonenților nostri prin inseratul de azi?

Loterie filantropică de stat.

Prezum în anii trecuți așa și în estan se face o loterie de bioafecare. La venitul curat al acesteia participă fondul ce se va crea în favoarea văduvelor și orfanilor săraci, rămași după oficialii de stat. Spitalul de copii „Ladislauș” în Czinkvenicza. Orfanotrofial „Gizela” în Zo'yom-Lipcese. Societatea „Józsviv”. Spitalul comun în Erdő-vidék. Asilul de copii Clotilda în Budapesta. Reuniunea filantropică a femeilor în Cluj. Societatea Vineriei-mari. Societatea crucei albe din comitatul Bichis. Planul de joc ofere șanse foarte favorabile. Câștigul principal face 150.000 coroane; la oală sunt câștiguri de 365.000 coroane. Losuri à 2 fl. se pot căpăta în toate oficiile de stat și trafici. Sortirea se face la 30 Iunie a. c.

La

Abonament lunar

pentru Maiu st. v.

— cu prețurile din capul foii —

Invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”

Tribuna Literară.

Informațiuni.

„Revista ilustrată”. A apărut nr. 3 și 4 pe Martie și Aprilie din Revista ilustrată o broșură de 40 de pagini. Are următorul cuprins: „Stelele”, (poes. orig.) — „Gazeta Transilvaniei și Iacob Murășianu” (cu ilustrațiune) — „Desilusionare și după moarte”. — „Ludișora”. — „Influența moșului”. — „Descripțiuni topografice, Blajul” (cu 8 ilustrațiuni). — „Dute dor”, (poesie orig.) — „Grăgoașa”. — „Rosa din Alhambra”. — „Geniul școlii”. — „Higienă”. — „Abesc”, (poesie reproducă). — „Partea popoarelor după trad. bulgară”. — „Sahara”. — „Strigarea preste sat”. — „Craul isvorului”. — „Jurământul din Vineria-mare”, (poesie). — „Bricelatul sau alegerea de crai noi în țeară”. — „Blăstēm”, (poesie). — „Câteva dovezi pentru unitatea culturală a Românilor”. — „Cum să fac descântăcele”. — „Descântăcele”. — „Țărani nostri”, (ilustrațiuni). — „Poesii populare”. — „Din spiritul altora”. — „Bibliografie”. — „Turturicea”. — „Logograf”. — Deslegarea găciturii și „Telefonul. Red”.

„Albina”, ur. 28—29, are următorul cuprins: Comitetul, 8 Aprilie. — Sp. Haret: Circulară către membrii corpului didactic secundar în privința noii legi a instrucției. — George Adamescu: C. A. Rosetti. — G. Coșbu: Neamurile la Dumnezeu. — Duminea Tomei. — V. Stoicănescu: Cine sântem noi Români? — G. C.: Doftorul și soldatul. — Dr. Fotino: Din boalele găinilor. — Spiridon Popescu: Tăifasuri cu moș George. — N. N.: Foloasele urzicilor. — P. G.: Antim Ivireanul. — G. Teodosiu: Altă casă vecine! — Dr. Grigoriu: Îngrijirea pielei. — Săgețile otrăvite. — C. Pop-Tășcă: Războiul ispano-american. — Amelia Russu: Gândacii de mătăș. — De ce unii oameni sânt stângaci? — Ec. Grințescu: Cum să se spele rufele? — Sfaturi practice. — Premiile dlui Dr. Istrati. — Absolvenții școalelor secundare. — Adrese către redacție. — Lector: Cronica bibliografică. — Intemplările săptămânei. — Deslegarea ghticitorilor din Nr. 24. — Ghticitori și probleme. — Posta redacției.

Ilustrațiuni: C. A. Rosetti (portret). — Toma necredinciosul. — Legionar roman. — Antim Ivireanul (portret). — Biserica Antim din București. — Vederi din țeară: Prutul. — Frumșeț orientală. — Gândaci de mătăș.

Bibliografie.

VOCI DIN PRESĂ

despre

CASTELUL DIN CARPAȚI.

Patria.

„Volumul acesta, care se extinde pe 255 pagini octav mare tiparit pe hârtie fină și cu litere elegante cuprinzând nu mai puțin decât 25 ilustrațiuni interesante, merită de a face parte din biblioteca fiecărui Român. DI Dr. Dăianu în prefața sa caracterizează foarte nimerit prezentul roman cu următoarele cuvinte: „calitățile, cum se pot observa și în „Castelul din Carpați” sânt invențiunea pentru a varia și dramatiza subiectele, observațiunea morală, fondul instructiv științific, care știe întruni plăcutul cu folositorul, și spiritual logic, care potrivește personagiile la situațiunile lor și le menține caracterul lor propriu în tot decursul povestirei. Firul acestor povestiri țese ciudățenii de cele mai minunate, creațiuni ale celei mai vii fantazii, pe care le urmărești cu încordare deosebită și cu o curiozitate de neînvins. Ele însă nu părăsesc fondul realității sau cel puțin al probabilității și la sfârșit, ori mai curând, găsești minunilor o deslegare firească prin vre-o regulă de fizică, chemia ori matematică”.

Gazeta Transilvaniei.

„Romanul pe care-l anunțăm aci, este unul dintre cele mai interesante și de valoare totodată. ...pentru noi mai ales este cu atât mai interesant, fiindcă se petrece în Ardeal, între Români, și pe lângă părțile lui instructive, mai este și moral. Opal e tipărit frumos”.

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri; limbajul frumos, în care „Romarin” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în „Tribuna” s'a publicat mai întâiu. Vorba era numai, ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” când a rețipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hârtie fină, acea-

stă prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografiei” soc. pe acțiuni în Sibiui.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiui, se află de vânzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu. 1.—
Terăncuța. Cântec popular pentru voce și piano de Costache Moianu. —.50
Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu. —.75
La tine copilă dragă. Romanță de Droianu. —.50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann. fl.—.50
La blonde. Polca mazarca pentru piano de Sigismund Paulmann. —.50
Turda. Marș patriotic de Paulmann. —.25
Hora reginei. De Sigis. Paulmann. —.25
Sărba păpușelor. De Sig. Paulmann. —.25
Marș turcesc. De Sigis. Paulmann. —.25
Intermezzo pentru piano de M. Capșa Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo. 1.—
Sărba oficerilor. De C. Dimitrescu. —.50
La file du Marin. Vals de Ivanovici Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps. —.75
Linște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide. 1.—
Am plâns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. —.75
Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirillo. —.75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi. —.25
Institulele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker. 1.—
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu. —.50
Sărba mirilor. De C. Dimitrescu. —.50
Iubileul. Marș de Gh. Fotino. —.75
Surorile. Hora de Gh. Fotino. —.50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu. —.50
Zéphir. Polca mazarca de G. Ionescu. —.75
Souvenir de Zürich. Polca mazarca de Anton Kneisel. —.50
Pas de quatre original. De Mayer Lutz. —.50
Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margaritescu. —.57
Ai plâns și tu vrodată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu. fl.—.50
Nu înfeleg. De E. I. Alexandrescu. —.50
Pictoriul. De E. I. Alexandrescu. —.50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu. —.75
L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu. —.50
De Braila à Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu. —.50
Sărba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan. —.50
Sărba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan. —.50
Didi. Polca mazarca pentru piano de Ioan D. Burlan. —.75
Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide. —.50
Anton Zica. Pe aripile amorului, vals pentru piano. 1.25
V. Hugo. Poesie. Cuvinte de I. I. Dorianu, Auda (albadă). —.75
Dorianu. Prin flori și floșicele, I. romanță. —.50
Villacrose. De cemi-ai zis odinioară, romanță. —.7
Radu D. Rosetti. E vr'un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano. —.50
I. Paschill. L'Amitié, vals. 1.—
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu. Doina codrului. —.75
Ioan D. Burlan. Amintiri din Breasta, sərbă pentru pian. —.50
I. Braunstein. Rêve du Matlot, vals pentru piano. 1.—
G. Vasiliu. Freamătul Zăvoaiului, horă. —.75
C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa mi-e scris, romanță pentru voce și piano. —.50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals. 1.50
A. Cirillo, Emilie, polca-mazur pentru piano. —.75
D. D. Voreas, Mignon, polca-mazur. —.50
S. Dicker. Punct și virgulă, polcă pentru piano. —.50
Polizo-Micșunești. Douce Souvenances, vals. —.50
Gr. Ciurea. Ferdinand - Marș. —.10

La comăndele din afară se adăugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Medic român în Karlsbad.

Med. univ.

Dr. Romulus L. Gracianu, medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (clinica dlui consilier de curte prof. Neusser), specialist pentru morburile interne, medic al asociațiunei pentru îngrijirea studenților morboși din Viena. Protector: Maiestatea Sa Împăratul etc. etc. Ord. din 1 Aprilie — 1 Octomvrie dela orele 6—9 a. m. și dela 3—5 p. m. în Mühlbädgasse, casa „Schwarzes Ross”.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Apr. n. 1898

Table with columns: Stajaje, Cantitatea per 100, Prețul per 100 oblogr., etc. Includes rows for Grâu, Băntănescu vechiu, etc.

Cursul pieții din Sibiia.

Table with columns: Hârtie-monetă română, Lire turcești, Imperial (15 R' aur), etc.

Bursa de Budapesta.

Table with columns: Renta de aur ung., „ „ „ 4%, „ „ val. cor. 4%, etc.

Bursa de Viena.

Table with columns: Renta de aur 6%, „ „ 4%, „ „ v. c. 4%, etc.

Bursa de București.

Table with columns: Din 18 Aprilie v. — 4 ore p. m., Cassa Renta rom. per 1875 5%, etc.

